

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felölös szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Programm és taktika.

Semmiféle párt komoly akcióit nem folytathat határozott program nélkül. Határozott program pedig csak úgy lehetséges, ha abból kirekesztetik a taktika. Mihelyt a program átváltozik taktikává, az többet erőssége nem lehet egy pártnak és ingatag talajon mozog a párt.

Ez az oka, hogy a független párt másfél évtized óta csak vajudik. Mert van programja s még sincs! . . . Szemfényvesztő az egész működése, a mint találóan írta nekem a néhai báró Bánffy Dezső a koalíziós éra második évében.

Szemfényvesztés volt azért, mert mást hirdettek, mint a mit követett és megvalósított. A taktika megölte a programot. A taktika leszorította a pártot a komoly viták teréről! . . . A taktika a közvélemény zömét elvonta a független párttól.

Pedig párt oly szerencsés helyzetben nem volt, mint a független párt, a kormányra lépte előtt.

A közvélemény a hátamögött állott! . . . A király teljes szabad kezet adott, az egy katonai kívánatokon kívül. És mégsem valósult semmi meg a hirdetett függetlenségi programból. A taktika elnyelte a programot.

Nem kell nekik sem önálló bank,

sem önálló vámterület, sem általános választójog, sem a nemzetiségi tuzók megrendszabályozása és így tovább.

Nekik csak hatalom kellett! . . . Ennek oltarán felégették az összes programjukat.

A közvélemény ezt látva, elfordult tőlük. És képtelenek többet a közvéleményre hatni. A második becsapás lehetősége ki van zárva.

Mert becsapás készül, az bizonyos.

Most sem hiveik ők, a personalunió s más hirdettek tannak. Szövetkeznek mindenkiel s annak szája ize szerint beszélnek. Károlyi Mihály gróf a vezér, már a magán birtokokat is elvonni hirdeti, a szociálistákkal való ölekezés miatt. Ugyan hiheti-e valaki, hogy a nép mértföldre terjedő oligarka birtokos, komolyan beszél a birtokok felosztásáról?

Senki ilyesmit el nem hisz, még maguk a szociálisták sem. Egymást ámitják, de komolyan egyik sem bizik a másikban.

És nem bizik a valódi független érzelmű választó sem a vezéreikben. Jól tudják, hogy taktikáznak. Hizelegnek lefelé, hunyorgatnak fölfelé.

A program náluk egyértékű a hamis ékszerrel. Csak hogy a hamis ékszereket ma már felismeri mindenki. A független párti vezetők alározzát jól ismeri az ország. Le volt az mind egyszer rántva.

Programm és taktika többet össze nem fér! . . . Nyilt eljárást követel az ország. Legyen nyilt programjuk, de nem kétszínű. Férfiasan tartsanak ki programjuk mellett s mellőzzék a taktikázást. Elvi vitákat folytassanak, úgy igyekezzenek hatalomra jutni, csakis így lesz parlamentáris ellenzék, és így nyerhetik meg az ország közvéleményét majd valamikor.

De taktikával, botrányokkal soha.

Ezzel végre jöjjenek tisztába. S ha nem jönnek, egy bizony hatalomra sem jutnak többet soha.

Városunk kulturpolitikája.

IV.

Nagyenyed városa — a Bethlen-kollégium főgimnáziumán és tanítóképző-intézetén kívül — rendelkezik még: egy polgári leányiskolával, három állami s két felekezeti elemi iskolával, két kisdudóvóval; van vinczellérképző-intézete s alsófoku iparos és kereskedő tanonc-iskolája. Ezek az intézmények — a városi kisdudóvót és a két felekezeti elemi iskolát kivéve — mind államiak s azt igazolják, hogy megfelelő és tervszerű kulturpolitika hiányában ez a város — eltekintve a Bethlen-kollégiumtól — nem dicsekedhetik több iskolával, mint amennyit bármely kisebb és jelentéktelenebb vidéki város is fel tud mutatni. Pol-

zeli az ember magát, midőn a reggeli órákban a Neugebände nyitott tornyából dallamos harangjáték figyelmeztet mindenkit a felkelésre. Mindennap reggel 7, 11 és este 6 órakor játszanak e harangok különféle egyszerű népdalt.

De sétáljunk tovább a városban és elérjük a Kapitelsplatzon a nagyon régi St.-Petersfriedhofot, a hol a sok régi sir között találjuk Staupitz-nak, Luther Márton egyik pártfogójának sírját is.

És ott van „Blaubart” 7 feleségének sírja régi sírkeresztek jelzik nyugvó helyüket.

Ami azonban az idegen előtt feledhetlenné teszi Salzburgot, az a Mönchsbergen levő Hohensalzburg-vár és a Salzburgtól 40 km.-re fekvő Königsee a Berchtesgaden sóbánya közelében.

Lássuk tehát először a Hohensalzburgot. Meredek dolomittömbön trónolva, nagy távolságra uralja a lábainál elterülő pompás vidéket. Büszkén és komoran tekint le e vár a Salzach folyó mentén elterülő régi érseki székhelyre, templomaira és profán épületeire, melyek egytől-egyig emlékei a fényes és dicsőséges rég elmúlt időknek. Hohensalzburg vára 542 m. magasan van a tenger színe fölött, a cs. és kir. katonai kincstár

Árnyak.

Hallom suhogástok, lebbenését szárnynak,
Némán telepednek körülöm az árnyak,
Ezüst szürkületbe.

Közelemben tudlak hallgatag vendégek,
Megérez tikteket az agódó lélek
S odalesz kedve.

Odavan a kedvem, tépelődöm, félek,
Hiába, hiába, nem lesz ebből ének.
Csupa tördelt hangok.

Tüze, ragyogása oda van a nyárnak,
Idelemben borongnak, magasba nem szállnak,
A miket én dallok.

Hátha mégis tudnék, szárnyaim kibontván?
Késő! a tél ott ül már a hegyek ormán
S lekészül a völgybe.

Nézd el csillogását őszülő fejednek,
Tedd félre a lantot, tiltsd meg szívednek.
Hogy örömet töltse.

Négy hétig a nagyvilágban.

Irtó: Szilgeti Béla.

II.

Elérkeztünk tehát Salzburgba, a hasonnevű tartomány székhelyére, Mozart szülővárosába. A Salzach folyó mindkét partján fekszik. A Salzach balpartján a festőileg szép Festungsberg és Mönchsberg, jobb partján a magas Kapuzinerberg lábánál terül el. Az ó város közepén van a Residenzplatz a k. k. Residenz-zel, mely IV. Ferdinánd Toskánai főherceg lakhelye. A tér déli oldalán van az olaszstílusú, 1628-ban épült, különösen ornamentikai diszitéseiről nevezetes Dom. A templom keresztelvény medenczéje tiszta ércből még 1321-ben készült. A Residenzplatz közvetlen szomszédságában van a Mozartplatz a Mozartszoborral. Mozart szülőháza a Getreidegasseban, melyben érdekes Mozart-emlékek vannak összegyűjtve. Már megérkezéskor is kedves benyomást kelt az idegenben az a sok virágdisz, mely a sok régi épület ablakait élénkíti.

Szállodánk is, mely salzburgi felfogás szerint, már új és modern épület, több mint 100 esztendő. A menyországához közel kép-

gári leányiskolánk 41 éves multra tekinthet vissza, 25 év óta állami jellegű, s ez idő alatt lényeges átalakuláson ment keresztül. A tanítótestülete jelenleg 10 rendes tanerőből, 2 óraadóból áll; hitoktatóinak száma 6. Az intézetnek a lefolyt iskolai évben 183 nyilvános és 19 magántanulója volt. Az első osztály párhuzamosításával öt osztálylyal rendelkezik. Van női kézimunka tanfolyama, de ezt a múlt iskolai évben — jelentkezők hiánya miatt — ismételtelen megnyitni nem lehetett. A növendékek a rendes tárgyakon kívül francia nyelvet is tanultak (a lefolyt iskolai évben 49-en). A növendékek 75% nagyenyedi illetőségű; a többiek részint Alsófehér-megyéből (10%), részint a szomszéd vármegyékéből (15%) kerülnek ki; anyanyelvre nézve mintegy 85% magyar; ezen kívül vannak németek (3%) és oláhok (12%). Megállapítható, hogy ez az iskola a helyi szükségletek kielégítésén túl — szélesebb körben a maga tevékenységét nem érvényesíthette. Akadályul szolgálhatott az a körülmény, hogy az intézetnek eddig nem volt olyan épülete, ahol kellően berendezkedve működését több irányban kiterjeszthette volna. (Az új intézeti épület most épül 250 ezer kor. költséggel.) Nézetem az, hogy polgári leányiskolánknak az volna a hivatása, hogy a négyéves polgári osztály fenntartása mellett rendelkezzen mindazon tanfolyamokkal, amelyekre a gyakorlati élet szempontjából a nőknek szükségük van. A házimunka tanfolyamot, amely jelenleg — előttem igazán érthetetlen okokból — csak tengeti életét, át kellene alakítani háztartási tanfolyammá. Ezt pedig akként volna szervezendő, hogy a leány növendékek rendszeres kiképzésben részesüljenek mindazokban a háztartási dolgokban, amelyek a nőt a családi élet körében érdeklik. Itt nemcsak kézimunkát, fehérnemű-varrást, ruhaszabást

tulajdon, de már csak kaszárnya és katonai raktárak céljaira szolgál. Ez az oka annak, hogy belseje sok tekintetben modernizáltatott és így régészeti és historiai jellegét hovatovább elveszti. Az erődítmény ilyen irányú használatba vétele okozza azt is, hogy a nagyszámu idegen a várnak csak aránylag kicsiny részét láthatja és így sok érdekes és látványos rész el van zárva a kíváncsi szemlélő elől. A Hohensalzburg várba vivő kb. 200 m. pályahosszuságú sikló indóháza a fentemlített St. Peterfriedhof közvetlen szomszédságában van, melynek helyén régebben a híres zeneszerző, Michael Haydn lakóháza állott. Ezen siklóhoz az energiát a víz egy, az indóház souteraiujében elhelyezett turbina, szívó-nyomó és dynamógép segítségével szolgáltatja.

Felérve a várhoz, vendégszerető készséggel csatlakozik társaságunkhoz a vár idegenvezetője, kinek derűs kerek arca és jól táplált egyebe figyelmeztet arra, hogy közel vagyunk a pompás bajor sör hazájához. A szűk és meredek lépcsőkön felvezetve meg-megáll, levegő után kapkod, míg végre érdekes dialektussal és pillanatnyi fölényének tudatában hozzá fog magyarázatához. A vár a XI. században épült, de a XV. és XVII. században is lett hozzáépítve. Az első látnivaló a kincz és ítélező hely, a Folter oder

tanítanának, hanem konyhakertészetet, virág-ápolást, gyümölcskertészkedést, tejkezelést, baromfitenyésztést, sütést, főzést, mosást, vasalást, kalapcsinálást, kenyérsütést, befőzést, házi tisztogatást — szóval mindazt, a mire a nőnek a mindennapi életben szüksége van. Előadásokat kellene tartani olyan tantárgyakból, amelyek a gyakorlati élettel s az általános műveltséggel állanak vonatkozásban, így az egészségtanból, háztartásból, konyhai vegytanból, nevelésből; kellő vezetés és irányítás mellett olvasnák a magyar írók műveit, megismerkednének történelmünk kiválóbb alakjaival; tanulnának háztartási könyvvitelt, végeznének számolási gyakorlatokat, készítenének ügyiratokat, fogalmazványokat; megtanulnák a gépirást; alkalmuk volna arra is, hogy zenéljenek, énekeljenek, táncoljanak, szavaljanak s nyelveket tanuljanak; a népjóléti intézmények tanulmányozására is gondot lehetne fordítani. — Kétséggel egy gazdag és sokoldalú program várna megvalósulásra, amely bizonyos áldozatkészséget tételez föl a társadalom, város és állam részéről. De az áldozatkészség bőséges ellenértéket nyerne abban, hogy a leány növendékek műveltségét, gyakorlati képzettségét, életrevalóságát, ügyességét fokozva, az életre jobban előkészítenők, megélhetésüket is inkább tudnók biztosítani. A fölvetett gondolatok megvalósítására vonatkozó részletes terv kidolgozása a polgári leányiskola tantestületének volna feladata. A készítenő terv alapján az iskolai gondnokság is aztán érdemileg foglalkozhatnék a kérdéssel s a továbbiakra nézve megtenné a megfelelő előterjesztést az illetékes hatóságokhoz.

A nőnevelés szempontjából szükségesnek tartom, hogy városunkban leányinternátus is létesíttessék. Ha azt akarjuk, hogy a vidéki szülők (nemcsak vármegyebeli) leány-gyermekeiket itt az eddiginél nagyobb

számban neveltsék, gondoskodni kell leányotthonról, ahol nemcsak lakást és élelmezést, hanem kellő felügyelet és ellenőrzés mellett tanulmányaikban támogatást és helyes irányu nevelést nyerhetnének. Ennek a szervezetét kapcsolatba lehetne hozni a polgári leányiskolával; felügyelői és nevelői tisztre a polgári (esetleg elemi) leányiskolai tanítók bizonyára szívesen vállalkoznának. A leányinternátus építésére állami támogatást kellene kérni. A fenntartása pénzügyi szempontból nehézséget nem okozhat, mert a kiadások a növendékek részéről fizetendő díjakból javarészen megtérülnek. Ha egyesek magán-internátusok szervezésével és fenntartásával jövedelemre tudnak szert tenni, városunk, mint erkölcsi testület, minden kockázat nélkül, de a nyereszkedés kizárásával vállalkozhatik ilyen intézmények létesítésére és fenntartására.

Állami jellegű a három évfolyamu vinczellér-képző intézet, amelynek jelenleg 5 tanerője s 2 munkavezetője van. Növendékeinek száma: 25—30 között váltakozik. A növendékek kiképzést nyernek szállótelepek és faiskolák kezelésére és vezetésére. Az állam a növendékek segélyezésére évi tizenötezer koronát fordít; az intézet fenntartási költsége és tanerők illetménye évi 25—30 ezer koronára tehető. — Ez az intézet mostani szervezetében és elhelyezésében is eredményesen tölti be hivatását, s a hasonló fokozatu és jellegű hazai nyolcz vinczellérképző között kétséggel első helyen áll. Most, hogy új épületet nyer (300 ezer koronába kerül) s 11 hold terület fog rendelkezésére állani, lehetne foglalkozni azzal az eszmével, hogy az intézettel kapcsolatban mintagazdaság is szerveztessék s nemcsak az intézet vinczellér-növendékei, hanem olyan ifjak is, akik az elemi iskolai minden-

Gerichtsturm, (most kilátó torony) melyben sok szerencsétlen lehelte ki lelkét kinczói kezei között. E helyről festőies kilátás nyílik az egész városra, a szomszédos falvakra és messze be Bajorországba. Innen utunk a „Horn“-hoz vagy régebbi kutförások szerint „Stier“-nek nevezett régi orgonához vezet, melyet Leonhard érsek a vártemplommal együtt építtetett. Eredetileg csak egy dallamot játszott, míg nem Schrattenbergi Zsigmond érsek alatt felújított és azóta havonta más-más darabot játszik. Többnyire Johann Ernst Eberlin karmester és Wolfgang Mozart apjának, Leopold Mozart hercegségi segéd-karmesternek kompozícióit zengedezi. Hosszu időn keresztül hasznavehetetlen volt az orgona, de néhány évvel ezelőtt alaposan renováltatott és azóta a nyári hónapokban naponként egyszer, a déli vagy estéli harangjáték után játszik. Mily fenséges érzés eme misticus toronyból hallgatni a városból jövő harangszót és mintegy választ erre a kedves és halk orgonajátékot.

A vár Wáhrangan-gján (védelmi folyosó) visszatérve, utunk a hercegi szobákhoz és itt első helyen a hálószobához vezet. Diszes ajtója és a táblázatos apró fadaragványos menyezete megkapó, de még gazdagabb kiállítású a szomszédos, kéterkélyes szoba,

mely a „goldene Stube“ nevet viseli. Az erkélyek menyezete, a padlások profiljai és az ajtódiszek csak úgy duzzadnak az egymásba folyó és a növényvilágból stilizált ornamentikától. Mindentűn a legművésziességű fadaragványok tűnnek a néző elé. Az erkély ferde tetőzetén gazdagon színezett czimerek diszlenek. Minden része a teremnek a kimeríthetetlen művészi fantazia productuma. Elsőrendű látványosságot képvisel az 1501-ből való és Leonhard von Keutschach czimerével díszített, a színek sokféleségével feltűnő cserépkályha, mely a középkori fazekasmunka mesterműve.

A „goldene Stube“-ból az ajtó a „grossen“ vagy goldenen Saal-ba (aranyos terem) nyílik, mely teremben négy hatalmas csavarmenetes márvány oszlop látható. Az egyik oszlopon hatalmas sérülés, az 1525-beli parasztháboru idejéből való. E teremből kilépve az előcsarnokba, innen lépcsőn le, a most már kaszárnyául szolgáló alsó helyiségekbe érünk. Végül a vár udvarát szemléljük, melyből a hatalmas várkapun kiérve, ismét pompás panorámában gyönyörködhetünk, mely bucsuzóul, mintha arra figyelmeztetne: „Ne feledjétek a fenséges fekvésű Mozart-várost.“ Ennyi látnivaló bizony egy teljes délelőttöt igényelt és így igyekezetünk odairányult, hogy elég izletes ebédünket gyorsan

MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)

állandóan raktáron tart WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.

napi és ismétlődő tanfolyamát elvégezték s mint kisczárák akarnak az életben érvényesülni, intenzív kiképzést nyerjenek a mezőgazdaság köréből a szervezendő egyéves tanfolyamon. A tanulmányok körében különös figyelemre kellene méltatni a bolgár konyhakertészetet, amely a kisczáráknak jelentékeny jövedelmet biztosítana. A vinczellérképző-intézet tantestülete a kérdéssel foglalkozó érdemleges javaslatait, terveit, idevonatkozólag előkészíthetné, s bizonyára módját lehetne találni annak, hogy városunk képviselőtestülete a földművelésügyi Miniszter ur jóakarátát és anyagi támogatását a jelzett ügy érdekében megnyerje. Itt nem külön intézet szervezéséről volna szó, hanem a vinczellérképző mostani munkaprogramjának kibővítéséről s az életreális követelményeinek nagyobb mértékben való figyelembevételéről.

Fejes Áron.

Háziasszonyaink figyelmébe.

Husfogyasztási szövetkezet!

Panaszkodunk a nagy drágaságra és nem ok nélkül.

Ha magunkhoz veszünk 10—20 koronát, kimegyünk vele a piacra, végig járjuk a bolgárok helyett a szentmihályfalviak veteményes sorát, a gyümölcspiacot, gabonapiacot és három négy napi szükségletnek megfelelő bevásárlást eszközöltünk, nem viszünk haza semmi pénzt. Elégedetlenül vesszük számba: mit vettünk, mi hiányzik még?

Azonnal belátjuk, hogy mindent drágán vásároltunk, alig vettünk valamit s mégis oda van a pénzünk.

elfogyasztva, a Königssee-be vivő villamos vasutal még idejében érjünk célunkhoz. Ez a villamos üzem helyi érdekű vasut a salzburgi államvasut pályaudvara mellett kezdődik és a Karolinenbrücke-n keresztül szeli a Salzach folyót, érinti a városi központi temetőt, a híres kiránduló helyet, Hellbrunn-t, mely eredeti vízműveiről világhírű, Grödig községet, St. Leonhard állomást, a Gartenu, kastély közelében és végül az osztrák határ elhagyásával „Hangender Stein“-t. Innen már a Bajor királyi államvasutak villamos üzemű helyi érdekű vonalán folytatjuk utunkat Schellenberg, Albachklamm és a sóbányáiról nevezetes és gyönyörűsége villákkal ékített Berchtesgaden-en keresztül, Königssee-be. Ez az utóbbi Berchtesgaden — Königsseei utvonala már sokkal rövidebb és a helyi érdekű villamos vasut elégségesen kiállított kocsijaiból nemcsak fenséges kilátás nyílik a magas hegyvidékre, hanem a nyitott ablakok mellett, a szépen fásított völgyön keresztül, teljesen por- és füstmentes egészséges levegőt élvezhet az ember. — Königssee fekvése, vizének szép színe és tisztasága következtében egyike a legszebb alpesi tavaknak. A 8 km. hosszúságú és 1—1/2 km. szélességű tó helyenként 180 méter mély. Partjain 2000 m. magas sziklafalak emelkednek. Partján kápolna és vadász-kastély és kis szigetén Nepomuk János szobra. Nagyon élvezetes a tavon körül csónakázni, mely célból evezős és motoros csónakok állanak a közönség rendelkezésére. A tó baloldalán magas vízesés, jobboldalán pedig a sziklákba vésett emléktáblák a tavon történt szerencsétlenségeket jelzik.

(Folyt. köv.)

Ha két ismerős asszony összeházaszik a veteményesek közt, jajgatnak, panaszkodnak egymásnak a drágaság miatt.

Miért tünik fel csak a piacon a drágaság? Mert ott nincs hitel. Mindenki csak akkor drága az élelmiszer vagy más szükséges háztartási cikk, ha a pénz a kezében van és azonnal fizetni kell.

A hitelbe vásárolt áruknál a nagy drágaság alig tünik fel, mert akkor nem az árra tekint a vevő, hanem hogy megkapja az árut.

Hej, pedig ez az igazán drága portéka! Pedig nem a vetemény drága, hanem a fő élelmi cikk a hús!!

Minden élelmi cikk drágaságának megvan többé kevésbé az elfogadható oka, csupán a hús állandó drágasága indokolatlan a mostani viszonyok közt.

Egyetlen háztartás sem nélkülözheti a húst s mégis alig gondol valaki arra, hogy az okot kutassa, valyon jogos, vagy jogtalan-e mészárosaink részéről állandó egyforma árak tartása.

Minden vásár alkalmával látjuk a marhahullámzását, halljuk a gazdaközönség panaszát az alacsony árak miatt s néhány éve mégis állandóan 1,60—2 kor. húst eszünk.

Védekezünk a filokxera ellen, peronoszpóra ellen, a ragadós betegségek ellen, mert ezek mind létfontosságúkat támadják meg.

Próbáljuk meg védekezni a husdrágaság ellen is, hisz az is a létfontosságúhoz tartozik.

Ezt csakis a szövetkezés útján érjük el.

Marosujvár, Tövis, Gyulaféhevár, Felvincz, Torda, mindegyik azon marhahibeszerezési forrás keretébe esnek Nagyenyeddel, mégis ott a husnak kilója 80—140 fillér közt váltakozik. A mészáros iparosok ép úgy tartanak segédet, fizetnek vágóhídi költséget, székbert, adót, családot tartanak fenn, mint a nagyenyediek, mégis megkapják a tisztességes polgári hasznát munkájuk után.

Örvendünk a vagyonosodásnak, tehetségünk szerint elő is segítsük ott, ahol lehet, de nem a magunk kárán.

Meg kell próbálnunk magunkon is vajjon életképesek vagyunk-e?

Ha nem tudunk vagyonosodni, bár a megelhetős feltételeit el fogadjuk-e úgy, amint kinálkozik?

Naponta csak 10—20 krajczárral adjunk kevesebbet husért, mindjárt kikerül a melléje való is.

Alakítsuk meg a husfogyasztási szövetkezetet.

Oly csekély áldozattal jár, mely 1—2 hó alatt busán megtérül. Az a csekély áldozat sem áldozat, mert meghozza minden háztartásnak a kamatos kamatot.

Összekapcsoljuk a fogyasztást a tenyésztő érdekével, mindkettő meg fogja találni a maga számítását.

Magunk veszünk, magunk adunk el magunknak, az árhullámzásnak tág teret engedünk s ez mindkét fél érdekeit kielégíti.

A magunk székében történik a kiszolgálás, gazdaszonyaink nem lesznek kitéve megszegyenítő gunyos megjegyzéseknek, ha negyed vagy fél kiló húst vesznek is, hogy „talán a kadalmat ültök ennyi rengeteg hussal.“

Az aláírási iverk ki vannak bocsátva. Irjon alá mindenki 1, 2, 3 drb 20 koronás részvényt s ha az aláírások együtt lesznek, azonnal megnyitjuk a hús székét s megpróbáljuk a magunk erején élni.

A részletekről később bő tájékoztatást nyújtunk.

Az előkészítő bizottság.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Aug. 18-án ülte meg felséges királyunk 38-dik születésnapját. Ezen a napon az országban hálaadó istentiszteletekben imádkoztak az ég urához; hálát adtak nagy kegyelméért, melylyel királyunkat hazánk s az egész emberiség javára teszi és szellemi épségben ily magas korig megtartotta; s kérték, hogy ezt a kegyelmet adja meg továbbra is, még hosszú időn keresztül, népei boldogítására. Városunkban e napon 9 1/2 órakor a főispán előtt hivatalos tisztelgés volt, utána pedig az összes felekezetek templomaiban ünnepi istentisztelet.

— **A király az árvizkárosultaknak.** Ő felsége kabinetirodája a következő táviratot küldötte a belügyminiszternek: Ő császári és apostoli királyi felsége a legutóbbi időben a magyarországi tizenöt vármegyében elemi károkat szenvedettek részére legfelsőbb magánpénztárából 100.000 korona segélyt méltóztatott legkegyelmesebben engedélyezni.

— **Alsó-Fehér vármegye központi választmánya** e hó 30-án délelőtt 10 órakor a vármegyeház székházában az alispáni hivatalban ülést tart.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Nagy Kázmér petroszényi és Allesz Béla nagyenyedi kir. járásbirósági aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Tisza—Pallavicini párbaj.** Szent István napján délelőtt hosszas tárgyalás után fegyveres elintézés nyert a sokat emlegetett Tisza—Pallavicini-affér. Az ellenfelek a Rakossy-féle vívóteremben súlyos feltételű kardpárbajt vívtak, melyben mindketten könnyebben megsérültek. Nyolcz összecsapás eredménytelenül végződött, míg végre a kilenczedik támadásra őrgrof Pallavicini erős primvágást mért ellenfelére. A miniszterelnök kivédte az erős vágást, de a nehéz kard végigcsuszott Tisza István fegyverének pengéjén és három centiméteres karczolatot idézett elő fején. Ebben a pillanatban Tisza ripsztozott és ellenfelét balhomlokán ugyan csak három centiméternyi hosszúságban megkarczolta, Vojnich báró „Halt!“-ot kiáltott, mire a párbaj félbeszakadt. Az orvosok kimosták és tapasztalással beragasztották mindkettőjük sebeit, ezután pedig kimondották a harc képtelenséget, mire a segédek beszüntették a párbajt. A határozat kihirdetése után Tisza és Pallavicini kezét fogták egymással, de egy szót sem szóltak. Ezután pedig valamennyien eltávoztak. A kapuban Tisza még egyszer köszönt Pallavicinnek, — Mindkét fél sérülése olyannyira jelentéktelen, hogy délután már kimehettek a lóversenyterre, a hol nem kis érdeklődést keltett megjelenésük.

— **Jegyző-választás.** Havasgárd község jegyzőjévé Csizsér Dénes választott meg.

— **Törökország támad.** A török csapatok erőltetett menetben sietnek Filippopolisz felé, hogy a várost elfoglalják. — Most már szó sem lehet arról, hogy a török sereg visszavonuljon a Maricza folyón túlra. Enver bej nem hallgat a portára, sőt önhatalmulag lefoglalta azt az ötszáz ezer fontot is,

a melyet a török kormány a dohányjövédéktől vett fel, hogy belőle a tisztviselőket fizethesse. Enver bej ezt az összeget a katonai akció céljaira akarja fordítani.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A belügyminiszter jóváhagyta a Magyarország erdélyi részeiben levő ág. h. ev. országos egyház nőegylete nagyenyedi helyi egyletének alapszabályait. Nevezett egyesület a tavasszal alakult.

— **A betiltott kongresszus.** Sándor János belügyminiszter egyetértőleg dr. Janovich Béla kultuszminiszterrel betiltatta a „román tanítók“ kolozsvári kongresszusát. Mi, a kik a nemzeti kérdésben a Deák Ferencz alkotta nemzeti törvény alapján állunk s a kik nem az ellentétek kiélesítését, de ellenkezőleg, kiegyenlítését tartjuk szem előtt, megnyugvással vesszük tudomásul a belügyminiszter intézkedését. Megnyugvással vesszük tudomásul, mert hiszen „román tanítók“ nem ismerünk Magyarországon: csupán görög katolikus és görög keleti tanítókat s általában az ugynevezett „román“ iskolák nem azon a czímen állanak fenn, mintha nemzeti iskolák lennének, hanem tisztán és kizárólag felekezeti alapon, következésképpen nem lehet létjogosultsága annak, hogy tanügyi szervezkedésnek nemzeti alapon adjanak engedélyt. De megnyugvással vesszük tudomásul azért is, mivel már a belügyminiszteri intézkedés előtt a hazai románságnak egyik legsúlyosabb vezetőtagja Mangra Vazul püspöki helynök a maga részéről rendeletet küldött a hatásköre alá tartozó konzisztorium összes főespereseinek s utasította őket, hogy a fenntartásuk alá tartozó tanítókat a kongresszuson való megjelenéstől szigorúan tiltsa el.

— **Az Edison fényjáték színház** a harmadik Psylander-sorozatában „Az aszszony jog a“ című 2 felvonásos drámát és Erna Morenával a főszerepben „A Sphinx“ drámai színjátékot mutatja be. Az eddigi előadások kiváló művészi alakításai és kiállításai általános meglepedést keltettek.

— **Kérelem.** Az áll. polg. leányiskola igazgatósága ez uton hívja fel mindazokat, akik vidéki tanulókat lakás és teljes ellátásra magukhoz fogadni, rájuk egész gondtal vigyázni, tehát velők szemben a szülőhelyettesi tisztet lelkiismeretesen teljesíteni óhajtják, hogy ezen szándékukat s az esetleges feltételeket hozzá szept. hó 1-ig bejelenteni sziveskedjenek.

— **Beiratás.** A helybeli áll. polgári leányiskolában és a vele kapcsolatos női kézimunka-tanfolyamon az 1913-14. tanévi beiratások szeptember hó 1., 2., 3., 4. és 5-ik napjain délelőtt 8-1 óráig, míg a javító- és pótvizsgálatok augusztus hó 30-án délelőtt 9 órától kezdődőleg, a tanterv-külbözeteti vizsgálatok pedig a beiratási napok délutánjain 3 órától kezdődőleg az iskola tornatermében fognak eszközöltetni. A beiratáshoz minden tanuló személyesen és szülőjének, gyámjának, vagy ezek helyetteseinek kíséretében tartozik megjelenni. Beiratáskor a tanuló köteles bemutatni: 1. születési anyakönyvi kivonatát; 2. múlt évi iskolai bizonyítványát; 3. himlő, illetőleg újraoltási bizonyítványát. A polg. isk. első osztályába minden oly tanuló felvétetik, aki életének legalább 10 évét betöltötte és az elemi népiskola IV. osztályának sikeres elvégzését, elemi iskolai bizonyítvánnyal igazolja. A felsőbb osztályba való felvétel az előző osztály tantárgyaiból nyert legalább elégséges bizonyítvánnyal eszközölhető. A polgári leányiskolába lépő tanuló bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet tudni annyira, hogy

a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül résztvehesse. Tandij a polg. leányiskolában és a női kézimunka-tanfolyamon egész évre 8 korona, iskolai mellékdíjak 4 korona, ezeken kívül a női kézimunka-tanfolyam tanuló egész évre még 1 korona varrógép használati-díjat is fizetnek. Azon tanulók, kik a torna, rajz, kézimunka és az ének gyakorlati része alól felmentést kérnek, vagy tandijmentességért folyamodnak, kötelesek szabályszerűen bélyegelt és felszerelt folyamodványukat — Alsó-Fehér vármegye kir. tanfelügyelőjéhez czimezve — a beiratás alkalmával az igazgatónak átadni. Kérvényező csak a tanuló szülője, vagy ennek helyettese lehet. A francia nyelv tanulására a beiratáskor kell jelentkezni. A női kézimunka-tanfolyamra beiratkozhatnak azok, kik a polg. isk. IV. osztályát végezték, sőt olyan nők is, kiknek ilyen előképzettségük nincs, de arravalóságukat igazolják. Fiatal leányok, kik kelengyjüket akarják elkészíteni, szintén felvétetnek s szakszerű oktatásban részesülnek kézimunka, fehérnemű és ruhavarrás dolgában. A tanév megnyitása szeptember hó 6-án délelőtt 9 órakor lesz. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál az igazgatóság.

— **A ravasz fókák.** A budapesti állatkert legnépszerűbb látivalói közé tartoznak a fókák. Fönn, a kitünően utánzott jégtáblák között fehér jegesmedvék tanyáznak, alul, a hideg vízben fókák lubiczkolnak és lesik a közönség által nekik juttatott falatokat. Ha éhesek és türelmetlenek, ugatnak, mint a kutyák s oly ügyesek, hogy a halat, amit odadobnak nekik, derékig kiemelkedve a vízből a levegőben kapják el. De ravaszok is. A fókák-tóba ugyan néhány sirály is van internálva. Ha etetés után a sirály jóllakott hallal, a fókák üldözőbe veszik, s addig kergetik, míg a sirály rosszul nem lesz, kiadja táplálékát, akkor azután a fókák nagy élvezettel felfalják a puha falatokat. A ravasz fókák-nak mindig sok bámolója van.

Az alsófehérmegyei árvizkárosultakért.

Nagyenyed város hölgyei Szász Józsefné urnóó méltóságának kezdeményezésére és vezetés alatt gyűjtést indítottak vármegyénk árvizkárosultjai részére. A nemes akciózt szép siker koronázta. Elismerés és hála legyen azoknak, kik szívük jótékony sugallatára, emberbaráti szeretetük szavára hallgatva fáradságot nem ismerő buzgósággal tették a nemes eszmét magukévá és könyörgő szóval fordultak városunk közönségéhez. Elismerés és hála legyen mindazoknak, kik a könyörgő szót meghallgatták s hozzájárultak az inség enyhítéséhez, a szegények könnyeinek felszárításához. A gyűjtés eredményét a következőkben közöljük és nyugtázzuk:

Lázár Istvánné és Szász Ilus ivén adakoztak: Szász Józsefné 100 k, Silmanné 1 k, Fekete Mihályné 1 k, Kolasy Jenőné 2 k, Kun Gyuláné 1 k, Polanek János 60 f, Gramma 1 k, Telekdyne 1 k, Mátyás Lajosné 3 k, Telegdy Istvánné 3 k, Kovács Gyuláné 3 k, Bartok Gáborné 5 k, Márton Ignáczné 2 k, Hegyi Jánosné 3 k, Pellionés 2 k, Mészáros Jánosné 2 k, Czirner Ákosné 5 k, Putnok József 10 k, Nehéz Tivadarné 2 k, Albert Ivánné 5 k, Nehéz Jánosné 6 k, özv. Vereas Miklósné 1 k,

dr. Dobozyne 6 k, Vodicska Ferencz 5 k, Gazdag Aladárné 2 k, Ambrozi M. 5 k, Hajdu Albertné 30 f, özv. Beke Mózesné 1 k, Fogarasi Albertné 1 k, Jovian Jenőné 2 k, Ujhelyi Jánosné 40 f, Székely Béláné 1 k, Márton Áron 1 k, Muzsanay József 1 k, Litkei Gézáné 2 k, Üveges András 1 k, ifju Székely Jánosné 1 k, Tóth Károlyné 1 k, özv. Bakcsi Béláné 2 k, Palugyainé 2 k, Magyar Lajosné 1 k, Krisán Marika 1 k, Henlich Ferenczné 20 f, Hampel Józsefné 40 f, Lázár Istvánné 8 k, 10 f, Bedő Dénes 2 k, Kádár János 3 k.

Sándor Jenőné és dr. Müller Jenőné ivén adakoztak: dr. Nagy Albertné 10 k, Nagy Pálné 5 k, özv. Grünfeldné 4 k, Simon György 5 k, Rosenthal H. 5 k, Szeidl Józsefné 1 k, Czirner László 2 k, dr. Enyedy 1 k, Schuller Viktorné 5 k, Olvashatlan név 2 k, özv. Czirner Józsefné 5 k, Czirner Ödönne 2 k, Rákosi Béláné 5 k, Gerő Lipót 2 k, Lázár Róbert 2 k, Göllner Árpád 5 k, Biró Józsefné 60 f, Ganz-féle vill. r. t. 10 k, Cziskó G. 4 k, Dancs Samuné 4 k, özv. Müller Mihályne 10 k, dr. Reinhold Béla 5 k, Molnár Gyula 5 k, Vogel fogorvos 2 k, dr. Kovács Jánosné 5 k, dr. Erdős Jenő 5 k, Szergely Jánosné 1 k, Horváth Józsefné 5 k, özv. Erőss Istvánné 5 k, dr. Müller Jenő 10 k, Bodián Lajos 1 k, Raphael Oszkárné 4 k, dr. Fenchel Jenő 3 k, Enyedy Terka 1 k, Baranyainé 10 k, Dömök Ilona 2 k, özv. Weres Gáborné 1 k, özv. Benedek Gáborné 3 k, özv. Veres Miklósné 2 k, Kralik Vilmosné 2 k, dr. Jeney Elekne 6 k, dr. Kozma Gyula 2 k, dr. Ikrieh Arnold 2 k, Szász Pál 10 k, Kerekes Mihályné 3 k, Racz Simonné 5 k, Zalányi Farkas 3 k, özv. Herepey Károlyné 2 k, özv. Garda Józsefné 6 k, Varró Róza 4 k, Deák Atilla 4 k, Deák Atilla 1 k, dr. Müller Zoltán 10 k, dr. Szaniszló Albert 4 k, Varga Lajos 2 k, Molnár Gézáné 2 k, Pap Géza 1 k, Jós Lajos 2 k, dr. Asztalos Kálmán 10 k, N. N. 1 k, Nagy Károlyné 3 k, Nagy Ignác 10 k, dr. Ács Jenőné 4 k, dr. Metes Péter 5 k, Bedő Károly 4 k, Salgó Dezsőné 3 k, Fejes Áron 5 k, U. Kovács Józsefné 10 k, A. László 2 k, Pap Jenő 1 k, Nagy Andonné 2 k, Sándor Jánosné 2 k, Will Károlyné 2 korona.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEKET legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

Az új
Berson

gummi-sarkot az egész világ ismeri és kedveli! Cipészeti háziiparunknak a legújabb és legjobb találmánya! Minden utazóval vissza-
10 803 Budapest, V. Rózsavölgyi utca.

Eladó bor.

1906., 1910., 1911. évi fajborok.

Czím a kiadóhivatalban.

244 4—4

8410—1913. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

A **gyepmesteri állásra** pályázat hirdettetik. Javadalmazás évi 96 korona fizetés és a megállapított egyéb járandóságok.

Szabályszerűen felszerelt pályázati kéréseket **folyó évi szeptember hava 30-ig** kell hozzám beadni, mert a később beérkezett kéréseket nem fogom figyelembe venni.

Gyulafehérvár sz. kir. város polgármesterétől, 1913. évi. augusztus hó 19-én.

Dr. Roska Miklós,
polgármester h.

279 1—1

Értesítés.

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy két és fél éve fennálló **fogműtermet**, ugyanabban a házban, (Kossuth Lajos utca 7. sz. Szeidl-ház) az emeleti lakásba helyeztem át.

A t. közönség rendelkezésére állok egész nap, a nyári hónapok alatt is.

Ezuttal azt is szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy a nagym. belügyminiszter ur által elrendelt szakvizsgának sikerrel eleget tettem. Műtermemben ezután is minden e szakmába tartozó modern, jó munkát készítek a legjutányosabb árban.

Vogel Samu, fogtechnikus.

227 4—

Nagyenyed.

Tárgy:

Az újonnan rendszeresített vármegyei aljegyzői állás betöltése.

Alsó-Fehér vármegye Alispánjától.

7117—1913. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának 1912. évi október hó 14-én 496—1912. kgy. és 9645—1912. alisp. szám alatt az árvaszékhez beosztandólag egy vármegyei aljegyzői állás rendszeresítése ügyében hozott határozatát Belügyminiszter ur 1913. évi május hó 15-én 200660—1912. szám alatt jóváhagyván, **ezen vármegyei aljegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást előhatják nyerni, miszerint az 1883. évi 1. t.-cz. 5. §. IV. pontjában körülírt minősítéseket, eddig szolgálataikat igazoló bizonyítványokkal és születési bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket **1913. évi szeptember 21-ig** bezárólag Alsó-Fehér vármegye alispánjához adják be.

Közszolgálatban állók pályázati kérvényüket hivatal főnökjük, szolgálataiban nem állók pedig lakhelyükre nézve illetékes főispánjuk útján kötelesek beadni.

Ezen vármegyei aljegyzői állás évi 2000 kor., azaz kettőezer korona kezdő fizetéssel és 540 kor., azaz ötszáznegyven korona lakpénzzel van egybekötve.

Nagyenyeden, 1913. évi. augusztus hó 14-én.

273 1—2

Br. Bánffy Kázmír, alispán.

1829—913. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Szima Todor felsőorbói lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 410 kor. tőke, ennek 1910. évi augusztus hó 2 napjától járó 5% kamata, eddig összesen megállapított 75 kor. 40 fill. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérésért ezuttal megállapított 31 kor. 90 fill. és a még felmerülendő költségek, valamint eszlekozottak kimondott Albu Szimion Mik Miran és Krisztea Juon felgyógyi lakosoknak 57 kor. és jár és az alsóorbói fehérvármegyei gazdasági-bank és takarékpénztár r. t. 100 kor. tőke és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 143. §. alapján és a 146. §-a értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró körületében levő a felsőorbói 63 sz. tjkvben A 1. 2., 4., 6—14 rdsz. ingatlanból Szima Todor nevének álló 1/4-ed jutalékára a c. 1. alatt Szima Dumitru javára bekebelezett 1/4-ed részbeni hasznélvezeti jogának fentartásával és pedig az A 1. rdsz. 117 hrsz. 22 kor. A 2. rdsz. 221., 222 hrsz. 369 kor., A 4. rdsz. 597, 598, 631—634. hrsz. 84 kor., A 6. rdsz. 872., 873., 874. hrsz. 63 kor., A 7. rdsz. 879 hrsz. 16 kor., A 8. rdsz. 1201. hrsz. 03 kor., A 9. rdsz. 1243. hrsz. 05 kor., A 10. rdsz. 1602 hrsz. 14 kor., A 11. rdsz. 204. hrsz. 2050 hrsz. 11 kor., A 12. rdsz. 2063., 2065. hrsz. 25 kor., A 13. rdsz. a 263 sz. tjkv. A lapján bevezetett közönségléről járó 20/2358 rész 10 kor., s A 14. rdsz. a 264. sz. tjkv. A lapján bevezetett közös erdőből járó 20/2358-ad részre 15 kor., összesen 637 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fentebb megjelölt ingatlanok **1913. évi szeptember hó 4-én délelőtt 8 órakor** Felsőorbó község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb árban el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyed, 1913. évi március hó 21-én.

Munteán, s. k., jegyző.

A kiadmány hitelül:

Kaba János,
kir. tkkvezető.

274 1—1

3754—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár végrehajtónak Polgári György végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 4300 kor. tőke, ennek 1912. évi március hó 16 napjától járó 8% kamata, eddig összesen megállapított 213 kor. 30 fill. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérésért ezuttal megállapított 47 kor. 30 fill. és a még felmerülendő költségek kielégítése és jár. végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró körületében levő a nagyenyedi 5/3 sz. tjkvben A 11., 14—17. rdsz. ingatlanoknak Polgári György nevének álló B 2. alatti 1/2-ed jutalékára a C. 1. alatt özv. Polgári Györgyné Koosis Katalin nevére bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog fentartásával és pedig A 11. rdsz. 1091., 1092. hrsz. ingatlan 404 kor., A 14. rdsz. 1926 hrsz. ingatlan 209 kor. 50 fillér. A 15. rdsz. 2247 hrsz. ingatlan 15 kor., 50 fillér. A 16. rdsz. 2359 hrsz. ingatlan 12 kor., A 17. rdsz. 2404 hrsz. ingatlan 40 kor., 50 fillér. a 942 sz. tjkvben A 1. rdsz. 1928 hrsz. ingatlanok Polgári György nevének álló B 1. alatti 1/2-ed jutalékára a c. 1. a. özv. Polgár Györgyné javára bekebelezett élethossziglani

hasznélvezeti jog fentartásával 81 kor., összesen 762. koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fentebb megjelölt ingatlanok **1913. évi szept. 5-ik napjának** délelőtt 9 órájkor alulírt tkvi. hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb árban el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21 §-ában említettek kivételével, tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1913 évi június hó 5-én.

Muntean s. k., tv. jegyző.

A kiadmány hitelül

Kaba, telekkönyvvezető.

275 1—1

A gapritzi düllőben egy **katasztrális hold termő szőlő örök áron eladó.** Értekezni lehet Szentkirály-utca 76. sz. alatt.

278 1—2

Bérbeadási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség **Szászcsanád és Bolgárcserged** (Alsó-Fehér vármegye) község határában fekvő **kinostári birtok bérbeadására 1913. évi szeptember hó 10-én d. e. II órakor** hivatalos helyiségében (Kolozsvár, Bocskay-tér 19. szám II. emelet) újból nyilvános szóbeli árverést tart, a kikiáltási árt kivéve az 1913. évi augusztus hó 5-én tartott első árverésnél érvényben volt feltételek mellett.

A bérlet tárgyat képezi Szászcsanád községben levő lakóház, melyben van 1 konyha, 7 szoba és fedett folyosó, ezenkívül magtár, istálló és cselédház. Szántó 150 kat. hold, rét 60 kat. hold, legelő 322 kat. hold 584 □-öl, egyéb terület 69 kat. hold 50 □-öl, összesen: 601 kat. hold 634 □-öl terület.

Bérleti időszak 1913. évi október hó 1-től 1919 évi szeptember hó 30-ig vagyis 6 év.

Kikiáltási ár 3050 korona. Bánatpénzként 1125 korona teendő le, mely az általános elfogadott fél által a szerződés megkötése előtt biztosítékként egy évi hasznóbér felére kiegyenlítendő lesz.

A bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árverés megkezdése előtt az árverési bizottságnál teendő le.

Az ajánlatok között, tekintet nélkül azok nagyságára, a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter ur szabadon választhat és ezért összes ajánlattevők bánatpénzei a határozat hozatalig bentartatnak.

Az árverésen részt vehetnek mindazok, kik hazai törvényeink értelmében szerződés kötésre jogosítottak, az államkincstárral szemben hátralekos tartozásuk nincsen.

A bérlet tárgya bérlőnek leltár mellett adatik át.

A kötetendő szerződés feltételeit az árverésen részt venni szándékozók alulírt felügyelőség postán elküldi. Ez a szerződés-tervezet képezi az árverés részletes feltételeit is.

Kolozsvár, 1913. augusztus hó 19-én.

M. kir. telepítési felügyelőség.

(Bocskay-tér 19. sz. II. emelet.)

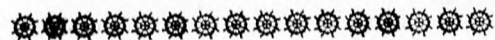
277 1—1

Kiadó üzlethelyiség.

Vas- és fűszer-üzletnek megfelelő üzlethelyiség f. év augusztus 1-ére berendezéssel együtt Tövisen, a piac legforgalmasabb pontján kiadó.

Értekezni lehet **özv. Székelyhidy Gerónénél Tövis.** 239 3-3

Olcsó tüzelőanyag.

Tölgyfa-hulladék és forgács egy rakás a fatelepen K 6, — házhoz szállítva K 7. —

260 2- — **Klemm Pál.**

Hajdu Albert
 kályhakészítő raktára
NAGYENYED.
 Lakás: Felszeg-u. 7. Raktár: Főter 23.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy raktáramat igen szép **cserép-kályhák**-kal szereltem föl s ajánlom szives megtekintésre.

Elvállalok mindennemű kályhás munkákat, u. m. tüzhelyeket, kályha-átalakásokat, tisztítást és fayence falburkolásokat a lehető legjutányosabb árban, jól és pontosan.

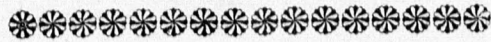
A mélyen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Hajdu Albert.

236 4- —

Szülők figyelmébe.

A Kovács Gyula utcában német családnál 3—4 gimn. tanuló a jövő iskolai évben teljes ellátást kaphat. Értekezhetni a helyszínén.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben, **Kossuth Lajos-utca 59 sz. alatt**

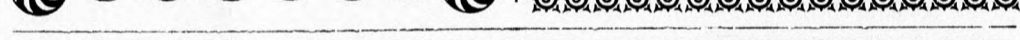
fogászati műtermet nyitottam.

Praxisomat a berlini fogorvosi klinikán szereztem és Magyarországon is miniszteri engedéllyel a vizsgát sikeresen letettem, mely által abban a helyzetben vagyok, hogy bármilynemű technikai munkát (műfogak, aranykoronák és hidak) és konservatív fogkezeléseket lelkiismeretesen végezhetek.

Kiváló tisztelettel:

GÖRÖG HENRIK,
 okl. Dentist.

Rendelés egész napon át.
 242 4-6

ELSŐRANGU URI SZABÓSÁG!

Van szerencsém értesíteni a városi és vidéki T. rendelő közönséget, hogy a Főtéren (az **Aranycsillag gyógyszerár mellett**) angol uri szabó-üzletet nyitottam. Készíték a mindenkori legújabb divat szerint minden e szakmába vágó **uri-, sport-, egyen- és papi-ruhákat** a legkényesebb igényeknek megfelelően, amiről 16 évi gyakorlatom és hírnevem kezkesedik.

A szabászatot több külföldi fővárosban sajátítottam el, a miről Londonban a szabászatok akadémián nyert oklevelem (Diplomám) tanuskodik.

Hazai és valódi angol szöveteket raktáron tartok.

Munkaerőt csakis elsőrangúkat tartok, a miről egyszeri megrendelés után meggyőződés szereshető.

3—4 megrendelés esetéu vidékre magam megyek ki mértékvetel végett.

A rendelő közönség nagybecsű megrendeléseit kérve vagyok

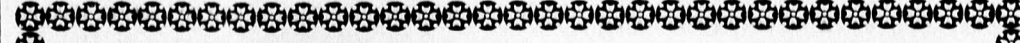
Nagyenyed, Főter.

Kiváló tisztelettel

FARKAS VILMOS,

szabó mester.

F. 6. aug. 20-ig még **Rákóczi-ut**
 54. szám alatti lakásomon. 253 3-6

**KOLLARIT-
 BŐRLEMEZ** KAUCSUK-KOMPOZITÍVÁL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLMEZ

**KOLLARIT-
 BŐRLEMEZ**

kaucsuk-kompozitívával bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez. **A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.**

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Nagyenyeden kapható:

Schoppelt és Bauer vaskereskedőknel

260 33-39